OBSAH

	Předmluva	11
1.	**Vyšetřovací techniky**	13
1.1.	Zadopřední snímek hrudníku (přehledný snímek hrudníku)	13
1.2.	Bočný snímek hrudníku	14
1.3.	Šikmý snímek	16
1.4.	Snímek vleže na zádech	18
1.5	Snímky hrudníku v inspiraci — exspiraci	18
1.6.	Snímek v lordotickém postavení a snímky plicních vrcholů	19
1.7.	Snímek hrudníku vleže na boku horizontálním paprskem	19
1.8.	Skiaskopie	20
1.9.	Radiofotografie	21
1.10.	Tomografie	22
1.11.	Přímé zvětšení rentgenového snímku plic	24
1.12.	Bronchografie	26
1.13.	Diagnostické pneumomediastinum	27
1.14.	Diagnostický pneumotorax	28
1.15.	Diagnostické pneumoperitoneum	28
1.16.	Plicní angiografie (pneumoangiografie)	28
1.17.	Flebografie horní duté žíly	31
1.18.	Hrudní aortografie	32
1.19.	Azygografie	32
1.20.	Bronchiální a interkostální arteriografie	32
1.21.	Perkutánní plicní biopsie	33
1.22.	Výpočetní tomografie (CT)	39
1.23.	Sonografie	39
1.24.	Nukleární magnetická rezonance	41
2.	**Hodnocení rentgenového snímku**	44
2.1.	Přehledný snímek hrudníku	44
2.2.	Bočný snímek hrudníku	48
3.	**Rentgenová anatomie plic a mediastina**	51
3.1.	Plíce a tracheobronchiální strom	51
3.2.	Plicní cévy	55
3.3.	Lymfatické cévy a uzliny	55
3.4.	Mediastinum	56
4.	**Rentgenové příznaky plicních nemocí**	59
4.1.	Zvýšení denzity plicního parenchymu — zastínění	59
4.1.1.	Rentgenový obraz postižení alveolárních prostorů	59
4.1.2.	Rentgenový obraz postižení intersticia	67
4.1.3.	Kombinace postižení alveolárních prostorů a intersticia	71
4.1.4.	Rentgenové znaky spojené se zvýšením denzity plicního parenchymu	71
4.2.	Zvýšení transparence plicního parenchymu — projasnění	79
4.2.1.	Zvětšení objemu vzduchu v plicích	79
4.2.2.	Zvětšení objemu vzduchu s redukcí množství krve a plicní tkáně	80
4.2.3.	Redukce množství krve	80

4.2.4. Redukce všech tří složek 80
4.3. Plicní hilus a plicní cévní kresba 80
4.3.1. Zmenšení plicního hilu 82
4.3.2. Zvětšení plicního hilu 83
4.3.3. Zvýraznění a rozšíření plicní cévní kresby 85
4.3.4. Úbytek plicní cévní kresby 86

5. **Nemoci průdušnice** 87
5.1. Změny v uložení a tvaru průdušnice podmíněné zevními vlivy . . . 87
5.2. Stenóza průdušnice 87
5.3. Průdušnice tvaru „pochvy šavle" 87
5.4. Divertikl průdušnice 87
5.5. Tracheobronchomegalie 88
5.6. Tracheální bronchus 89
5.7. Tracheobronchopathia osteochondroplastica 89
5.8. Tracheoezofageální píštěl 89
5.9. Nádory trachey 89

6. **Chronická obstrukce dolních dýchacích cest** 92
6.1. Bronchiální astma 92
6.2. Chronická bronchitida 92
6.3. Plicní emfyzém 94
6.4. Lobární nebo unilaterální emfyzém (Swyerův—Jamesův syndrom) . . 98
6.5. Bulózní onemocnění plic 98
6.6. Akutní bronchiolitida 100
6.7. Bronchiolitis obliterans 100
6.8. Bronchiektazie 101
6.9. Kartagenerův syndrom 102
6.10. Mukoviscidóza — cystická fibróza 102

7. **Záněty plic (pneumonie)** 105
7.1. Bakteriální záněty plic 105
7.1.1. Pneumokokový zánět plic 105
7.1.2. Stafylokokový zánět plic 107
7.1.3. Streptokokový zánět plic 107
7.1.4. Záněty plic působené gramnegativními aerobními baktériemi . . . 107
7.2. Virové, chlamydiové, rickettsiové a mykoplazmové záněty plic . . . 110
7.2.1. Chřipkový zánět plic 110
7.2.2. Záněty plic působené viry parainfluenzy a respiračním syncyciálním virem 112
7.2.3. Záněty plic působené adenoviry 112
7.2.4. Záněty plic v průběhu spalniček 112
7.2.5. Záněty plic v průběhu varicely 112
7.2.6. Záněty plic působené cytomegalovirem 112
7.2.7. Mykoplazmové záněty plic 113
7.2.8. Ornitóza 114
7.2.9. Q horečka 114
7.3. Aspirační pneumonie 114
7.3.1. Akutní aspirační pneumonie 114
7.3.2. Chronická aspirační pneumonie 116
7.3.3. Aspirační lipoidní pneumonie 116

8. **Plicní absces** 117

9. **Plicní mykobakteriózy, aktinomykóza a nokardióza** 120
9.1. Plicní tuberkulóza 120
9.2. Atypické mykobakteriózy 127
9.3. Plicní aktinomykóza 128
9.4. Plicní nokardióza 128

10. **Plicní mykózy** 130
10.1. Kandidóza 130
10.2. Aspergilóza 130
10.3. Mukormykóza (fykomykóza) 133
10.4. Kryptokokóza (torulóza, evropská blastomykóza) 133
10.5. Histoplazmóza 133
10.6. Kokcidioidomykóza 134
10.7. Blastomykóza 134

11. **Parazitární nemoci plic** 135
11.1. Pleuropulmonální amébóza 135
11.2. Toxoplazmóza 135
11.3. Pneumocystóza 135
11.4. Schistosomóza (bilharzióza) 136
11.5. Paragonimóza 136
11.6. Echinokokóza (hydatidóza) 137
11.7. Cysticerkóza 137
11.8. Askarióza 137
11.9. Ankylostomóza 138
11.10. Strongyloidóza 138
11.11. Filarióza 138
11.12. Trichinóza 138

12. **Syndrom získaného selhání imunity (AIDS)** 139

13. **Nemoci vyvolané inhalací látek zevního prostředí** 141
13.1. Silikóza 141
13.2. Uhlokopská pneumokonióza 144
13.3. Azbestóza 146
13.4. Talkóza 147
13.5. Kaolinová pneumokonióza 148
13.6. Sideróza 148
13.7. Baritóza (bariová plíce) 148
13.8. Aluminiová pneumokonióza 148
13.9. Berylióza 148
13.10. Bronchopulmonální hypersenzitivita na organické látky 149
13.11. Nemoci podmíněné škodlivými plyny a rozpustnými aerosoly . . . 151

14. **Plicní změny vyvolané léky a fyzikálními vlivy** 153
14.1. Změny vyvolané léky 153
14.2. Radiační poškození plic 157
14.3. Úrazy hrudníku 158
14.4. Rentgenové změny a komplikace po operacích 159

15. **Poruchy plicní cirkulace** 165
15.1. Chybění plicní tepny 165
15.2. Plicní sekvestrace 165
15.3. „Scimitar“ syndrom 169

15.4. Arteriovenózní píštěl 170
15.5. Varikozita plicních žil 175
15.6. Plicní tromboembolická nemoc 175
15.7. Plicní edém 180
15.8. Plicní hypertenze 183

16. **Postižení plic u kolagenóz** 187
16.1. Lupus erythematodes disseminatus 187
16.2. Sklerodermie 188
16.3. Revmatoidní plíce 191
16.4. Revmatická pneumonie 192
16.5. Sjögrenův syndrom 192
16.6. Wegenerova granulomatóza 192
16.7. Polyarteriitis (periarteriitis) nodosa 194
16.8. Dermatomyositis 195

17. **Nemoci plic neznámého původu** 196
17.1. Sarkoidóza 196
17.2. Kryptogenní fibrotizující alveolitida 201
17.3. Goodpastureův syndrom a idiopatická hemosideróza plic 204
17.4. Eozinofilní pneumonie 208
17.5. Histiocytóza X 208
17.6. Plicní alveolární proteinóza 210
17.7. Bronchopulmonální amyloidóza 210
17.8. Recklinghausenova neurofibromatóza 211
17.9. Tuberózní skleróza 211
17.10. Plicní lymfangiomyomatóza 212
17.11. Plicní alveolární mikrolitiáza 212
17.12. Syndrom nedostatku protilátek dospělých 212

18. **Nádory plic a průdušek** 214
18.1. Bronchogenní karcinom 214
18.2. Bronchiální karcinoid 224
18.3. Adenoidně cystický karcinom bronchu (cylindrom) 226
18.4. Plicní hamartom (chondrohamartom) 228
18.5. Fibrom 228
18.6. Leiomyom (fibroleiomyom) 228
18.7. Lipom 228
18.8. Chondrom 228
18.9. Hemangiom 229
18.10. Hemangiopericytom 230
18.11. Hodgkinova nemoc (maligní lymfogranulom) 230
18.12. Nehodgkinské lymfomy 234
18.13. Plicní změny u hemoblastóz (leukémií) 235
18.14. Plazmocytom (myelom) 238
18.15. Metastázy do plic 239

19. **Nemoci bránice** 242
19.1. Nízký stav bránice 242
19.2. Vysoký stav bránice 242
19.3. Bráničí kýly 244
19.4. Nádory bránice 248

20. **Nemoci mediastina** 249
20.1. Mediastinitida 249
20.2. Mediastinální emfyzém (pneumomediastinum) 251
20.3. Mediastinální krvácení 251
20.4. Cévní podklad atypického tvaru mediastina 251
20.5. Thymom 257
20.6. Nádory a cysty dysontogenetického původu 259
20.7. Nitrohrudní struma 264
20.8. Mezenchymální nádory 265
20.9. Procesy vycházející z lymfatických uzlin 265
20.10. Neurogenní nádory 268
20.11. Primární léze jícnu 268

21. **Nemoci pleury** 270
21.1. Pleurální výpotek 270
21.2. Pneumotorax 274
21.3. Primární nádory pleury 275

22. **Nemoci hrudní stěny** 278
22.1. Anomálie a nemoci sterna 278
22.2. Anomálie a nemoci žeber 279
22.3. Vybrané rentgenové změny hrudní páteře 284

Literatura 285

Rejstřík 294